

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Bing Yap
b.yap@nijmegen.nl
T 024 – 329 9665

Ons kenmerk
D210946126

Datum 22 juni 2021
Onderwerp Motie “Een beetje grandeur bestaat niet”

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 3 maart 2021 is de motie ‘een beetje grandeur bestaat niet’ aanvaard bij de behandeling van de Voortgangsrapportage Grote projecten 2021 (06/2021).

Deze motie inzake het Valkhofpark, stelt de volgende vragen:

1. De verschillen van de thans voorgestelde minimalere variant van 4,9 miljoen euro en de ambitieuzere variant van 6 a 7 miljoen euro aan de raad inzichtelijk te maken.
2. De mogelijkheden voor een gefaseerde meerjarige aanpak alsnog te verkennen en een plan van aanpak te presenteren aan de gemeenteraad.

Beantwoording van vraag 1

In beide varianten worden de volgende zaken aangepakt:

1. Paden op de hellingen

Doel: herstel en behoud van de padenstructuur

Op de hellingen aan de noord- en oostzijde van het park liggen nog de paden zoals die destijds door Rosseels zijn aangelegd. De paden zijn echter in een slechte staat.

onderspoeling heeft op diverse plaatsen voor een gevaarlijke situatie gezorgd.

De ligging van de paden blijft gehandhaafd maar de paden worden wel van nieuwe verharding voorzien. In lijn met het oude ontwerp worden de paden voorzien van een asfaltverharding, afgestrooid met een slijtlaag van steenslag. Om onderspoeling te voorkomen worden de kantopsluitingen aanzienlijk versterkt en de hemelwaterafvoer verbeterd

2. Keermuren langs de voetpaden op de helling

Doel: herstel en behoud van de hellingen

De hellingen van de Valkhofheuvel zijn op plaatsen te steil waardoor er afkalving van de grondlichamen ontstaat. Dit levert risico op voor de stabiliteit van de heuvel en veroorzaakt overlast op de paden. In het verleden zijn er om deze reden al op diverse plaatsen gemetselde muren als grondkering aangebracht. We willen dit verder uitbreiden

over een totale lengte van ongeveer 200 meter. De muurtjes steken 30 à 40 cm boven het pad uit. Hiermee willen we de stabiliteit van de hellingen beter waarborgen

3. Restauratie burchtmuren aan de noord- en west zijde inclusief de NW-hoektoren
Doel: Behoud én visualisatie

De nog zichtbare muurresten aan de noord- en westzijde van het park bevinden zich in een slechte staat. Bij recent onderzoek is gebleken dat ment name de noordwestelijke hoektoren dringend aan herstel toe is en het behoud zelfs in gevaar is. Herstel is belangrijk maar er moet ook worden gedacht over consolidatie van de muurresten. Dit biedt echter ook de gelegenheid om de muren zichtbaar voor het publiek te maken. Het plan voorziet in daar waar mogelijk de muren weer zichtbaar te maken door de (in latere perioden aangebrachte) grond te verwijderen en, na het nodige onderhoud, de muren af te schermen met een tufstenen schil. Deze tufstenen voorzetmuur zal zo hoog worden opgetrokken dat deze ook als borstwering fungeert

4. Herstel Spoorwegmonument
Doel: terugbrengen vroegere grandeur

Het spoorwegmonument aan de ingang van het park is weliswaar nog in een goede staat, maar in de jaren 80 van de vorige eeuw is de originele sokkel vervangen door een veel kleinere gemetseld voetstuk. Het past in de gedachte achter het ontwerp om de oorspronkelijke sokkel weer in de oude luister te herstellen. We zullen dit doen op basis van de bewaard gebleven originele bouwtekeningen

5. Herstel van de bestaande evenementen voorzieningen

Doel: behoud van bestaande voorzieningen.

Het gaat hier puur om herstel van al aanwezige evenementenvoorzieningen (elektriciteit en water aansluitingen).

Verbeteringen en optimalisatie maakt hier geen onderdeel van uit, wel in de ambitieuzere variant (zie aldaar)

6. Terugplaatsen brokstukken / Spolia
Doel: terugbrengen van de vroegere grandeur

Het paste in de Engelse landschapsstijl om het park aan te kleden met zogenaamde follies, ruïnes en restanten die een verwijzing waren naar het verleden. Zo ook in het Valkhof. De overgebleven restanten van de burcht werden aangekleed met puin / restanten van de bouwwerken. In de jaren 80 van de vorige eeuw zijn deze restanten verwijderd, maar gelukkig opgeslagen op het gemeentelijke magazijn.

Deze brokstukken worden weer teruggebracht en zoveel mogelijk in de oorspronkelijke opstelling teruggeplaatst

7. Herstellen beplanting op de hellingen

Doel: herstel en verbeteren beleving van het gebied.

De beplanting op de hellingen is in de loop van tijd enorm verwilderd. De oorspronkelijke beplanting is verdrongen door wilde soorten waardoor een beeld van een ondoordringbaar

woud is ontstaan. Dit belemmert het zicht zowel op als vanaf de heuvel. In het nieuwe ontwerp wordt dit zicht en de uitstraling herstelt door de beplanting op de hellingen volledig te vervangen door grassen en vaste planten, waarbij de diverse entrees een extra accent krijgen door het aanbrengen van meer bijzondere beplanting.

8. Verbeteren groeiplaatsen bomen en opstellen bomenplan i.v.m. toekomstig behoud

Doel: behoud uitstraling van het park

Hoewel het bomenbestand in het park zich overwegend nog in een redelijke staat bevindt moeten we ook naar de toekomst kijken. Van een groot aantal bomen is het einde van hun levensduur in zicht, zeker als we nu geen maatregelen nemen om de groeiplaatsen te verbeteren. Om de continuïteit te waarborgen willen we twee soorten maatregelen nemen. Als eerste willen we de groeiplaatsen van de bestaande bomen verbeteren door op non-destructieve wijze de omliggende grond los te maken en van extra voedingsstoffen te voorzien. Als tweede zullen we een bomenplan opstellen voor de komende decennia, waarin naast beheer en onderhoud ook de vernieuwing van het bomenbestand en de daarbij hoge archeologische kosten inzichtelijk worden gemaakt.

9. Herstel trappartijen

Doel: verbeteren toegankelijkheid van het park.

Het park is op meerdere plaatsen toegankelijk via trappartijen. De trappartij aan de oostzijde vanaf de Voerweg wordt wel gerepareerd maar blijft gehandhaafd.

De trappartij in de noord-west hoek vergt meer aandacht. Het verloop mist enige logica en de trap is een samenraapsel van stijlen en materialen. Het ontwerp voorziet in het herstellen en verbeteren van deze trappartij.

Om de toegankelijkheid te verbeteren willen we ook een extra trappartij maken vanaf de Lindenberg

10. Herstel en behoud van gebouwde elementen

Doel: herstel en behoud

Met gebouwde elementen bedoelen we de Nicolaaskapel, de Barbarossa ruïne, de toegangspoort en de tweede ringmuur.

- 10a De kwaliteit en kwantiteit van de muur- en gewelfschilderingen in de Nicolaaskapel hebben ernstig te lijden gehad van vervuiling en slechte reparaties in het verleden. Overigens is dit onderdeel reeds in uitvoering genomen vanwege de urgente noodzaak om de schilderingen te behouden
- 10b De Barbarossa ruïne heeft ernstig te lijden gehad van weers-elementen. Voor het behoud van de ruïne is het dringend nodig dat herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd.
- 10c Op basis van een rapport van de Monumentenwacht wordt de toegangspoort hersteld.
- 10d De tweede ringmuur langs de Voerweg heeft ernstig te lijden van de weersomstandigheden. Op basis van een rapport van de monumentenwacht is er een plan van aanpak opgesteld en wordt de tweede ringmuur hersteld.

In de ambitieuze variant worden naast bovenstaande onderdelen nog de volgende zaken aangepakt:

11. Visualisatie burchtmuren aan de zuid- en oostzijde

Doel: opnieuw beleefbaar maken van de vroegere burcht

Een van de doelen van het ontwerp is het beleefbaar maken van de contouren van de voormalige burcht. Aan de zuid en oost zijde zijn er echter geen zichtbare muurresten meer aanwezig. Daarom willen we de contouren van de muren aanduiden door het plaatsen van losse elementen. Waardoor er het idee van een afscheiding ontstaat. De afscheiding kan bestaan uit natuurstenen of prefab betonnen elementen maar ook uit een heg. Dit moet nog verder worden uitgewerkt

12. Evenementenvoorzieningen optimaliseren

Doel: verbeteren voorzieningen en behoud van park

Het park is en blijft één van de evenementenlocaties in het centrum van Nijmegen. de infrastructuur in het park is echter verre van optimaal voor het houden van evenementen. De huidige elektriciteits- en wateraansluitingen zouden niet alleen hersteld moeten worden, maar ook in capaciteit uitgebreid moeten worden. Ook zijn er geen voorzieningen om het afvalwater af te voeren. Hierdoor wordt er veel geïmproviseerd om de evenementen toch mogelijk te maken. Dit is niet alleen een probleem voor de organisatoren, maar leidt vaak ook tot onnodige schade. Door een goed netwerk van voorzieningen aan te leggen snijdt het mes aan twee kanten. Dit komt ten goede aan de evenementen en zal er toe leiden dat het park minder te lijden heeft van dezelfde evenementen. We willen de voorzieningen zoveel mogelijk opnemen in de andere onderdelen van het ontwerp, zoals bijvoorbeeld het netwerk in de schil voor de burchtmuren, zodat er geen verstoring optreedt voor het park .

13. Verbeteren grasmat

Doel: verbetering van de beleving van het plateau en het bestendiger maken van het terrein.

Op het plateau wordt een groot gedeelte van het struikgewas verwijderd en vervangen door gras om de oude zichtlijnen te herstellen. De bestaande grasmat wordt totaal vervangen waarbij er grassoorten zullen worden toegepast die beter bestand zijn tegen het gebruik voor evenementen.

14. Aanleg riool bij Voerweg

Doel: Verbeteren voorzieningen

In het park ligt er een enkele rioolleiding voor gebruik tijdens de evenementen. Probleem is dat deze leiding is aangesloten op een overstort riool dat rechtstreeks op de Lindenberghaven loost. Deze situatie is niet langer gewenst.

Dit probleem kan worden opgelost door het leggen van een korte verbindingsleiding, ter hoogte van de ingangspoort, met het riool in de Lindenberg.

15. Aanlichtingsplan

doel: het zichtbaar maken van de voormalige burcht in de avonduren.

Door het aanbrengen van accentverlichting willen we de zichtbaarheid van het park verbeteren.

Daarbij maken we onderscheid tussen de bebouwde monumenten en het park als geheel. De kapel en de Barbarossa ruïne willen aanlichten met schijnwerpers. De contouren van de voormalige burcht willen we zichtbaar maken door het aanbrengen van lichtlijnen aan de randen van het park.

Vraag 2

De onderdelen van de ambitieuzere variant (nummer 11-15) zijn *in principe* ook losstaand in een later stadium te realiseren. Het heeft echter de voorkeur om het totale plan in één keer uit te voeren. Enerzijds vanuit technisch oogpunt. We willen bijvoorbeeld de aanleg van evenementenvoorzieningen meenemen in de schil van de burchtmuren. Anderzijds omwille van te behalen synergievoordelen. Het park is dan korter buiten gebruik en we kunnen kosten besparen door samenloop van werkzaamheden en het voorkomen van dubbele werkzaamheden.

Nu de verwachte subsidie vanuit de provincie lijkt uit te blijven, onderzoeken we de financiële mogelijkheden om de renovatie van het Valkhofpark toch in één keer uit te kunnen voeren conform de ambitieuze variant. Mogelijk komen we daar bij u op terug bij de integrale afweging in het kader van de begroting van 2022.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester